

СТАНОВИЩЕ

от доц. дн Розалина Енгелс-Критидис,
член на научно жури,
определено със заповед № РД 38-448/25.09.2020г. на Ректора
на СУ „Св. Климент Охридски”
във връзка с конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“
по професионално направление **1.2 Педагогика**
(Предучилищна педагогика - психолого-педагогически основи на
информационната култура),
обявен в Държавен вестник, бр. 67 от 28.07.2020г.

Кандидати, подали документи за участие в конкурса:
гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова
и д-р Вероника Христова Рачева

1. Прецизност на подадената документация и съответствие с действащата нормативна уредба.

Подадената документация и от двамата кандидати в конкурса е много добре подготвена и дава възможност за пълноценна количествена и качествена оценка, в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му, както и Правилника на СУ „Св. Климент Охридски”.

2. Биографични данни за кандидатите: образование, академичен и изследователски опит.

Гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова е завършила „Начална училищна педагогика“ в СУ „Св. Климент Охридски“, филиал Благоевград, през 1983г. В периода 1985-1997г. Милка Терзийска-Стефанова е редовен асистент и старши асистент във ВПИ (ЮЗУ "Неофит Рилски") - Благоевград.

В периода 1983-1984г. и 2000-2017г., в рамките на различни по продължителност договори, е била дългогодишен хоноруван асистент по *История на педагогиката и българското образование* във Висш педагогически институт /ЮЗУ „Неофит Рилски“/ - Благоевград, Факултет по педагогика и Факултета по начална и предучилищна педагогика на СУ "Св. Климент Охридски"; както и хоноруван преподавател по *Начална*

училищна педагогика; *Сравнително образование и Сравнително предучилищно образование* във Факултета по начална и предучилищна педагогика на СУ „Св. Климент Охридски“, където от 2011г. води и самостоятелно разработен лекционен избираем курс по *История на детството*.

През 2007г. Милка Терзийска-Стефанова успешно защитава докторска дисертация в областта на *История на педагогиката и българското образование* (шифър 05.07.02) към Факултет по педагогика на СУ „Климент Охридски“ на тема „Книжовно-просветна дейност на Рилския манастир (От X век до Освобождението)“.

Гл. ас. д-р Терзийска е била гост-преподавател в Università degli Studi di Padova, Падуа - Италия (2008); Университет Париж 8, Франция (2010); Университета в Бергамо, Италия (2015), където изнася лекции в бакалавърска и докторска степен; гост-изследовател в Университета в Мачерата (Италия) за академичната година 2013/2014; и др.

От 01.09.2017г. до момента е главен асистент по *Психолого-педагогически основи на информационната култура, Сравнително предучилищно образование и История на детството* във Факултет по науки за образованието и изкуствата, СУ „Св. Климент Охридски“.

Гл. ас. д-р Терзийска е член на Научния комитет (Comitato scientifico) на електронното списание Gli Argonauti. Rivista di studi storico-educativi e pedagogici, издавано от Университета в Месина (Италия) (2020); член на Международната редакционна колегия на списание “Formazione, lavoro, persona” на Университета в Бергамо, Италия (2016-2018); сътрудник на списание History of education and Childrens' Literature по проект за подготовка на международна библиография по история на образованието и детската литература (2014-2015).

Д-р Вероника Христова Рачева е завършила специалност „Начална училищна педагогика с чужд език“ (2004) и магистърска програма „Ранно чуждоезиково обучение в предучилищните заведения“ (2006) във Факултет по начална и предучилищна педагогика на Софийския университет „Климент Охридски“. През 2009г. придобива и образователно-квалификационна степен „Магистър по изкуствознание“ от Национална художествена академия - Факултет по изящни изкуства. През 2015г. защитава образователна и научна степен „доктор“ по *Теория на възпитанието и дидактика (Предучилищна педагогика)* в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Факултет по начална и

предучилищна педагогика (сега ФНОИ), с дисертация на тема: „Възпитаване на социално-ориентирано поведение в мултикултурна среда“ През 2013г. Вероника Рачева завършва и докторантска специализация в Doctoral School, Institute of Education, London University, програма *Методи на педагогическите изследвания*, а през 2014/2015 - специализация *Програма за виртуални учители* към University of California, Irvine.

Професионалният опит на д-р Вероника Рачева в своята голяма част е свързан с образователната сфера: работа като учител по английски език на деца от 5 до 15-годишна възраст; методик в образователен център; експерт/мениджър на образователни проекти; обучител на учители и др. От 2015г. до момента е мениджър „Учебни дейности“ към „Прознание“. Прекият ѝ академичен опит е свързан с водене на упражнения по *Предучилищна педагогика* на студенти-бакалаври, редовно обучение, специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“ през една академична година (2012/2013) във Факултет по начална и предучилищна педагогика, СУ „Св. Климент Охридски“; както и с ангажимента ѝ от 2015г. до момента като хоноруван преподавател към Факултет по педагогика, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, където води избираем курс „Преподаване и учене във виртуална класна стая“ в магистърска програма „Информационни и комуникационни технологии в образованието“. Също така, от 2015г. до момента д-р Вероника Рачева води интерактивен семинар „Синхронното дистанционно преподаване в средното училище – инструменти, методика, практика“ в Департамента за информация и усъвършенстване на учители, СУ „Св. Климент Охридски“.

Имайки предвид всичко казано дотук, би могло да се направи заключението, че *академичният опит на гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова е значително по-богат, както и по-пряко и по-пълноценно обвързан с точното наименование на настоящия конкурс - и като интензивност, и като палитра от водени академични дисциплини.*

3. Оценка на подадената документация съобразно наукометричните показатели за заемане на академичната длъжност „доцент“.

По посока на количествени измерения, свързани с отделните групи от показатели, при зачитане на всички посочени трудове по проблематиката на конкурса, *и двете кандидатки покриват наукометричните изисквания за заемане на академичната длъжност доцент*, но от подадената документация (както и от таблицата по-долу) е

ясно видимо, че гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова е представила научна продукция, на която отговарят двойно по-голям брой точки, сравнен с общия брой точки, доказани от д-р Вероника Рачева.

Показатели	Брой точки	
	гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова	д-р Вероника Рачева
Група показатели А	50	50
Група показатели В	100	100
Група показатели Г	642,5	240
Група показатели Д	170	60
Общ брой точки	962,5	450

4. Общ преглед на представените трудове за участие в конкурса.

Гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова е подала за участие в конкурса 31 научни труда: две части на един монографичен хабилитационен труд; 2 монографии, които не са представени като основен хабилитационен труд; 1 монография на базата на защитен дисертационен труд за ОНС „доктор“; 10 студии; 6 статии; 9 доклада и 1 рецензия. Представените за рецензиране публикации са на български, френски, английски и италиански език.

Д-р Вероника Христова Рачева участва в конкурса с 14 научни труда: един монографичен хабилитационен труд; 1 монография на базата на защитен дисертационен труд за ОНС „доктор“; 2 статии и 1 доклад, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 9 статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. Три от представените за участие в конкурса трудове са на английски език.

Както се вижда, в количествено отношение подадената за рецензиране от гл. ас. д-р Терзийска научна продукция е значително по-голяма по обем.

Що се отнася до съдържателно-тематичния план на трудовете на двете кандидатки, публикациите на гл. ас. д-р Терзийска обхващат значително по-широк поглед и по-пълноценно обвързване с точното наименование на конкурса и образователното съдържание на бъдещите академични дисциплини, които избраният кандидат за доцент ще води. Информационната култура като понятие

се засяга - по един или друг начин - в трудовете и на двете кандидатки, като при гл. ас. Терзийска тази ключова за конкурса проблематика е разгледана в цялостен и системен историко-педагогически подход. Последното личи и от фокуса на хабилитационните трудове на двамата кандидати: на гл. ас. д-р Терзийска трудът е със заглавие „Информационните революции в образованието“ (част I и част II), а на д-р Вероника Рачева - „Ранно чуждоезиково обучение в синхронна виртуална учебна среда“.

5. Открояване на приносните моменти в научно-изследователската активност на кандидатите.

Бих искала да откроя следните ключови приносни моменти в научните трудове, представени за участие в конкурса от гл. ас. д-р **Милка Терзийска-Стефанова:**

- Чрез приложения интердисциплинарен подход, цялостно е очертано понятието „информационна култура“, разгледано като определящ фактор за човешкия напредък, а по същността си - не като нещо ново, присъщо на съвременния етап на развитие явление, а като един непрекъснат процес, зародил се още в зората на човешкото общество, резултат от който е световното цивилизационно развитие.
- Проследено е нарастването на важността на информацията в историческото развитие на човечеството, като са анализирани информационните революции и смяната на средствата за получаване, преработване и предаване на информацията.
- Информационната култура е аргументирана като естествена част от общата култура на човечеството, която то усвоява чрез образованието от натрупания опит на миналите поколения.
- Разработена е учебна програма, пряко свързана с точното наименование на конкурса, а именно по *Психолого-педагогически основи на информационната култура* - академична дисциплина, която гл. ас. д-р Терзийска води от 2017г. във ФНОИ, СУ „Св. Климент Охридски“.
- Очертана е историята и същността на детството - от Древността до наши дни, както и неговото значение в съвременното информационно общество, изтъквайки значението на познаването на теорията и историята на детството от всеки специалист, чиято работа е свързана с деца.
- Разработена е учебна програма и е реализиран един от първите у

нас университетски курсове по *История на детството* във ФНОИ, СУ „Св. Климент Охридски“.

Следните ключови приноси могат да бъдат открити в научните трудове, представени за участие в конкурса от **д-р Вероника Рачева**:

- Разгледани са теоретични постановки, свързани с информационната култура и нейните психологически и педагогически аспекти в контекста на обучението.
- Дефинирани са ключови технически, социални и психолого-педагогически характеристики на синхронните виртуални учебни среди и са систематизирани спецификите на педагогическото взаимодействие при синхронно виртуално обучение като средство за формиране на информационна култура.
- Проучени и анализирани са практики, мнения и оценка на предучилищни и началните учители по чужд език за синхронното виртуално преподаване с оглед изграждане на адекватна методика за формиране на информационна култура в предучилищна възраст посредством подходящи ИКТ-инструменти.

Видно е, че *изтъкнатите приноси моменти в научната продукция на гл. ас. д-р Милка Терзийска-Стефанова в много по-цялостна степен са свързани с обогатяване на научните резултати именно на конкретното поле, посочено в наименованието на конкурса* (Предучилищна педагогика - психолого-педагогически основи на информационната култура).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА:

Имайки предвид всичко изтъкнато по-горе, заставам твърдо на позицията, че **по-подходящият от двамата кандидати за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 1.2 Педагогика (Предучилищна педагогика - психолого-педагогически основи на информационната култура) - конкурс, обявен в Държавен вестник, бр. 67 от 28.07.2020г. за нуждите на ФНОИ - СУ, е гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова и убедено препоръчвам избирането ѝ за академичната длъжност „доцент“, като давам положителната си оценка и своя вот именно за нейния избор.**

30.10.2020г. доц. дн Розалина Енгелс-Критидис,
член на Научното жури по избора